

**R. P. Georgii de Rhodes Avenionensis S. J. disputationum
theologiae scholasticae tomus ...**

Rhodes, Georges de

Lugduni, 1661

Sectio VII. De prædestinationis effectibus, & signis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81987](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81987)

omnes qui sunt intrinseci homini electo, non autem esse primum, inter eos qui esse possunt electo extrinseci: si ego mererer mihi primam vocationem, mererer etiam sine dubio mihi totam prædestinationem, quia nullum meum opus bonum præcedens primam meam vocationem esse potest effectus meæ prædestinationis, si autem ego mererer primam vocationem alterius non mererer tamen totam eius prædestinationem, quia in me aliquod opus reperitur, quod præcedit primam vocationem alterius.

Ad tertiam Resp. Deiparam electam esse in aliquo signo ante omnes alios electos, unde appellatur à Patribus primogenita vnigeniti Filij, & primiceria electionis, vt per quam salus omnibus parabatur, prima fructum salutis hauriret ex pignore, inquit Ambros. in Lucam. Vnde cum ante alios electa esset Maria potuerunt per illam vt causam Christo coniunctam, & subordinatam alij postea eligi quæ ratio non valet pro aliis quos omnes in eodem signo elegit Deus per Christum & Mariam, sicut enim Deus consuluit voluntatem Christi, vt perageret seriem electionis, sic Christus dilectissimæ Matris explorabat etiam voluntatem, vt nemini efficaciter de condigno applicaret merita sua nisi cui de congruo Maria sua etiam specialiter applicasset, vt per totam Ierusalem Alleluia cantent electi & Iesu, & Mariæ.

SECTIO VII.

De prædestinationis effectibus, & signis.

Art. 2.

EX positis prædestinationis totius causis, sequitur vt dicatur de his quæ causantur ab illa efficaci voluntate Dei, qua decreuit hominem perducere ad coronam, qui vocantur effectus prædestinationis, ea scilicet omnia quæ Deus operatur circa prædestinatum, vt in finem illum deducat, quem destinauit.

Certum igitur primum est, tria requiri, vt aliquis effectus productus à Deo sit effectus efficacis illius voluntatis quæ vocatur prædestinatio; primum, vt à Deo detur ex illa speciali voluntate ac intentione, perducendi hominem in vitam æternam, quia illa intentio est vera prædestinatio, & quæcunque ab illa non oriuntur dici quidem possunt effectus generalis providentiæ; non autem prædestinationis, quam ob causam Apostolus vocationem datam electo appellat, *Secundum propositum*, quia scilicet oritur ex illa efficaci destinatione hominis electi ad gloriam. Secundum, vt aliquid sit effectus prædestinationis, requiritur vt conferat aliquo modo ad assequutionem actualem salutis, qualis sine dubio est perseuerantia in gratia, & prima etiam vocatio efficax. Tertium requiritur etiam vt illud ex meritis Christi detur; quia Christus causa est prædestinationis totius, & omnium eius effectuum.

Certum est secundò, plures sine dubio posse merari effectus prædestinationis, quia voluntas efficax perducendi hominem ad gloriam causare debet omnia illa quæ necessaria sunt, vt homo attingat vitam æternam hi sunt vt dixi effectus prædestinationis, ergo prædestinatio plures effectus habet, unde à S. Thom. verè dictum est art. 2. *Prædestinationem cum sit actus immanens Dei, non ponere aliquid forma' iter in prædestinato, sed efficienter tantum, quia est voluntas finis & mediorum, quæ semper est causa effectiua*

His positis merito queritur, quinam vocari debeant effectus ab hoc decreto procedentes, bona scilicet data ex ea efficaci voluntate, & conducentia aliquo modo ad actualem assequutionem gloriæ: possunt autem illa esse primum, bona supernaturalia. Secundò, bona naturalia. Tertio, mala vel permissio mali.

S. I.

Quenam bona supernaturalia sint effectibus Prædestinationis.

Ratio dubitandi primum est, circa vocationes immissas à Deo, nam illæ quæ sunt congruæ aliquando connexionem non habent cum actuali gloriæ assequutione, nam illas sæpè sequitur peccatum mortale, ergo non omnes gratiæ congruæ, quæ dantur electo, sunt effectus prædestinationis; deinde gratiæ inefficaces videntur esse posse prædestinationis effectus cum aliquando connexionem habere possint cum gloria, denique media externa purè naturalia sunt, ergo non sunt prædestinationis effectus cum ad gloriam non conducant.

Secundò, si iustificatio etiam interrupta per peccatum est effectus prædestinationis, vel est effectus tantum vt restituta, vel etiam vt primum data, non primum, quia gratia illa etiam vt primum data est causa restitutionis gratiæ, ergo confert ad salutem saltem remotè: non secundum, quia gratia illa vt primum data, vt sic non influit in salutem sed tantum vt restituta, ergo non est effectus prædestinationis, vt primum data.

Tertio denique, glorificatio non est effectus prædestinationis, si prædestinatio sit tantum præparatio mediorum, sed est tantum præparatio mediorum, ergo glorificatio non est effectus prædestinationis.

Dico primum, bona supernaturalia, quæ sunt effectus prædestinationis commodè ab Apostolo numerantur tria, *Vocatio, iustificatio, glorificatio.*

Ratio est, quia tria illa dantur à Deo ex intentione speciali salutis, connexionem habent cum actuali eius assequutione, & dantur per Christum.

Primum enim certum est, vocationes illas congruas quæ dantur in fine vitæ ad perseuerandum in gratia, vel certè ad eam tunc obtinendam, esse verum & maximè proprium effectum prædestinationis, quia illæ præsertim iuuant actualem assequutionem gloriæ, & immediatè ad illam concurrunt, nec est dubium, quin dentur ex ea speciali voluntate. Deinde illæ omnes etiam gratiæ congruæ quæ dantur electis à principio vitæ usque ad finem, & per quas, vel inchoatur conuersio ad Deum, vel continuatur, vel reparatur, sunt sine dubio effectus prædestinationis eadem ob causas; iuuant enim actualem assequutionem gloriæ & ad illam concurrunt saltem mediatè, cum per illas electus mouear se ipsum ad bona opera, quibus gloria postea causatur.

Dubitatur autem primum, de gratiis congruis quas postea sequitur peccatum mortale, nam illæ connexionem non habent cum aliis effectibus usque ad finem vitæ, & idèd non videntur esse effectus prædestinationis, & ita censent Valq. & Becan. sed melius alij existimant cum Suar. Arrub. Herice, nullam esse gratiam congruam datam electo, quæ non causetur per eius prædestinationem, quia nulla est gratia congrua supernaturalis quæ non causet opus aliquod bonum, sed nullum est opus bonum elicatum aliquo vitæ tempore, quod in salutem non influat, quantuncunque per peccatum interruptatur, ergo nulla est gratia quæ in salutem non influat, & quæ non sit effectus prædestinationis.

Dubitatur secundò, de gratiis inefficacibus quæ ita dantur electo vt illis non cooperetur, nam illas alij putant esse reuerà effectus prædestinationis, alij absolute negant. Ego distinguendum puto; vel enim electus ex earum postea recordatione mouetur ad maiorem contritionem, & charitatem, & ita sunt effectus prædestinationis saltem per modum obiecti, vel illarum penitus obliuiscitur, & sic non sunt effectus prædestinationis cum in salutem non influant.

Dubitatur denique de gratiis externis, vtrum sint etiam effectus prædestinationis qualia sunt media & occasiones quibus Deus inchoat, vel promouet inter-

Vocatio-
nes.

Iustifica-
tio.

Glorifica-
tio.

Prima
pars con-
clusionis
d' voca-
tione.

Gratiæ
congruæ
datæ ante
peccatum.

Gratiæ in-
efficaces.

Gratiæ ex-
ternæ.

nam vocationem, cuiusmodi sunt prædicatio Evangelij, pericula, miracula, morbi, amici, &c. huiusmodi. Sed respondendum videtur affirmatiue, quia illa ex intentione Dei vel remotè in salutem influunt, vel sunt occasiones acceptæ à Deo dandi postea vocationem internam, vt constabit ex sequenti conclusione.

Secunda pars de iustificatione.

Secundò certum est, iustificationem illam, & gratiam sanctificantem, quæ vel obtinetur in fine vitæ, vel conseruatur vsque ad mortem esse verum effectum prædestinationis; illa enim est gratia finalis, & donum perseverantiæ, cuius preparatio est maximè propria prædestinatio, quia nihil est quod in salutem immediatius & infallibilis influat.

Iustificatio interrupta per peccatum.

Dubitarum autem primò, vtrum illa etiam iustificatio quæ per peccatum mortale interruptitur, non solum vt restituta, sed etiam vt primò data, sit effectus prædestinationis; aliqui enim absolute affirmant cum Suar. sed verius alij negant cum Vasq. gratiam per peccatum interruptam præcisè vt primò datam esse effectum prædestinationis, alioqui daretur aliquis effectus prædestinationis Adami cuius causa Christus non esset, atque ita priùs Adamus esset prædestinatus quàm Christus. Deinde gratia illa præcisè vt primò data, nullo modo in salutem influat etiam remotè, sed tantum vt est causa restitutionis; sic enim fateor gratiam, primò datam, esse effectum prædestinationis, sed non vt est præcisè primò data: nego enim illam vt sic influere.

Actus boni.

Dubitari vterius poterat de actibus bonis hominis electi, vtrum sint effectus prædestinationis etiam quatenus à voluntate procedunt hominis electi, an verò tantum quatenus procedunt à gratia. Sed facilis responsio est illos actus etiam vt procedunt à voluntate attingere gloriam & effectus esse prædestinationis; actus enim vt sit bonus exigit concursum gratiæ primum, deinde voluntatis.

Tertiò denique certum est, gloriam ipsam, esse verum effectum prædestinationis, quia gloria est primarius finis prædestinationis, finis autem est primarius effectus intentionis finis, quod multi cum Vasq. immeritò negant dicentes prædestinationem esse tantum preparationem mediorum, quasi verò possit prædestinatio causare media quin ipsum etiam causet finem.

Ex quibus soluta manet ratio tota dubitandi.

S. II.

Quenam bona naturalia sint effectus prædestinationis.

Duplex dubitatio.

Ratio dubit. primò est vtrum creatio ipsa hominis prædestinati dici debeat effectus prædestinationis, nam illa connexionem habet cum salute, quæ nulla esset si homo non existeret, & aliunde tamen illa non est semper gratia per Christum.

Affectio.

Secundò, si bona indoles, & bona opera moralia sunt effectus prædestinationis necesse est, vt illa in salutem influant, qui est error Massiliensium.

Dico secundò, multa dona naturalia sæpè sunt effectus prædestinationis etiam si fiant secundum cursum ordinarium causarum secundarum naturalium, sæpissimè autem non sunt effectus prædestinationis. Ita docent Suares, & alij plures contra Vasq. & Arrub.

Ratio est, quia quoties aliquid iuuat salutem, & ordinatur à Deo ad illam iuuandam, toties illud causatur per specialem Dei providentiam erga prædestinatum, sed multa sunt dona naturalia, quæ licet fiant iuxta ordinarium cursum causarum, iuuant tamen salutem prædestinati, quia sunt conditiones sine quibus actus supernaturales non elicerentur, vel sine quibus non daretur gratia congrua, ergo illa sunt effectus prædestinationis.

Huiusmodi sunt primò, temperamentum corporis, & ingenium accommodatum ad actus virtutum. Secundò, natiuitatis locus, & tempus cum progressu vsque ad vitæ finem. Tertiò, consuetudo & familiaritas cum quibusdam personis, & occurus aliarum circumstantiarum, quæ in prædestinato bonos affectus parere solent. Quartò, actus virtutum moralium, qui elici aliquando possunt sine gratia per Christum. Hæc inquam omnia quamuis salutem mereri nullo modo valeant vt contra Pelagium, & Massilienses, certum est omnibus Catholicis, possunt tamen remouere obicem salutis, id est plurima peccata, & ita iuuare assequutionem gloriæ, & quamuis pertineant ad providentiam communem, neque fiant ex meritis Christi quatenus sequuntur ex causis naturalibus, possunt tamen ordinari ad salutem electorum, ex meritis Christi, & sub ea ratione sunt effectus prædestinationis.

Quoties autem dona hæc naturalia, ita contingunt per causas naturales, vt à Deo ex meritis Christi non ordinentur ad salutem electi, tunc non sunt villo modo effectus prædestinationis, quod contra Pelagium apud omnes Theologos certissimum est, quia ille non distinguebat gratiam creationis à gratia per Christum.

Ad primam de creatione hominis prædestinati, Respon. illam à multis Theologis cum Suar. dici effectum prædestinationis eo quod (inquiunt) Deus ex prima sua intentione condere voluerit Ierusalem celestem, & illius beatos omnes incolas designauerit regnuros cum ipso, & cum Christo suo in æternum; atque adeò ad primarium illum finem suum dirigat donum creationis, & reliqua omnia consilia sua; alij autem cum Vasq. absolute negant creationem posse dici effectum prædestinationis, eo quod gratia Christi totam supponat gratiam creationis, & rei existentiam. Ego distinguendum puto, vel enim creatio fit ex causis purè naturalibus, & iuxta solam existentiam causarum secundarum, & sic non est villo modo effectus prædestinationis, qui debet semper esse gratia per Christum: vel creatio fit ex aliqua causa, & cum aliqua circumstantia præternaturali, v. gr. ex precibus Sanctorum, & ordinatur à Deo ad salutem eius qui creatur, & sic nihil ei deest ad verum effectum prædestinationis; iuuat enim salutem, datur ex ea intentione, & ex meritis Christi.

Ad secundam Resp. bonam indolem naturalem, & opera moralia, esse aliquando effectus prædestinationis, si à Deo dentur ex efficaci voluntate salutis, & specialiter ex meritis Christi; quia etiam si non possint esse causæ vel dispositiones salutis, possunt tamen aliquo modo ad eam conferre per modum puræ conditionis, & causæ per accidens remouentis obicem; hoc enim sufficit vt aliquid sit effectus prædestinationis, neque requiritur, vt causet positivè salutem. Possunt ergo ex meritis Christi ordinari ad salutem per modum puræ conditionis & causæ per accidens.

S. III.

Vtrum peccatum, & permissio peccati esse possit effectus prædestinationis.

Tria in hoc ultimo puncto apud omnes Catholicos certa & fixa sunt primò, peccatū nullo modo posse dici effectum prædestinationis aut providentiæ, quia effectus prædestinationis, vt dixi, est aliquid quod Deus facit, & intendit, peccatum Deus nullo modo facit, aut intendit quoad formale, quoad materiale facit quidem, sed non intendit vt probatum est. Secundum est fructus eos qui sequuntur ex peccato iam posito, v. g. humilitatem, penitentiam, exercitia virtutum feruētiora, esse veros effectus prædestinationis, quia illi ponuntur à Deo, & intenduntur ex

efficaci

Creatio.

Bona indoles.

Tria omnibus certa.

efficaci desiderio salutis, multiplicatæ sunt infirmitates eorum postea accelerauerunt. Tercium est mala pœnæ quæ sequitur peccatum esse effectus prædestinationis, quia illa simpliciter bona sunt, & intenduntur à Deo habentibus; connexionem cum gloria in quam influunt.

Status
Qualificatio-
nis.
Tota ergo controuersia est, vtrum ipsa permissio peccati, possit à Deo intendi, & fieri ex efficaci proposito salutis hominis electi; permissio autem hæc est voluntas negandi auxilium efficax, & dandi auxilium sufficiens, quæ voluntas erit effectus prædestinationis, si Deus antequam prouideat peccatum absolute futurum, decernat negare auxilium efficax ad illud vitandum, quia intendit, vt ex eo peccato sequatur salus prædestinati; non potest autem salus illa sequi omnino immediate ex permissione peccati, sed necesse est vt inter permissionem illam, & salutem aliquid mediet; hoc autem quod mediat, vel est aliquid, quod non præsupponit essentialiter peccatum, vt humilitas, & seruens exercitium virtutum, vel essentialiter præsupponit existentiam peccati, vt pœnitentia.

Triplex
sententia.
Doctores ergo video in hac difficillima controuersia, esse tripliciter diuisos, quidam absolute negant permissionem peccati, esse posse vnuquam effectum prædestinationis, vt Vasq. Arrub. Becan. alij absolute asserunt vt Ruiz, Granad. Arriag. cum omnibus Thomistis; alij ex parte negant, & ex parte asserunt vt Suar. Herice, Ribas; si enim (inquiunt) illud quod mediat inter salutem electi, & permissionem peccati, obtineri possit sine peccato cuiusmodi est, vt dixi humilitas, permissio peccati est effectus prædestinationis, si autem sine peccato actu posito non possit obtineri, implicat vt sit effectus prædestinationis, Deus, v. g. permittere nõ potest peccatum, vt ego pœnitentia agam.

Prima du-
bitatio.
Ratio autem dubit. est primò, quia quicumque amat & intendit efficaciter aliquem finem, necessariò etiam amat & intendit medium sine quo implicat obtineri, imò etiam cogitari finem, sed peccatum est medium sine quo implicat obtineri pœnitentiam, & humiliationem, imò & salutem electi vt eo modo volitam, ergo si Deus permittat peccatum ex efficaci voluntate pœnitentia, aut salutis amabit etiam & intendit efficaciter peccatum. Maior euident est, & sæpè superius probata; quia scilicet intentio finis si non sit displicentia solum inefficax, est amor saltem virtualis mediorum, imò non potest distinguui amor inefficax ab amore efficaci, nisi quod amor efficax, amat efficaciter media, & illa eligit, est autem impossibile vt voluntas amet efficaciter, & velit finem, si nolit id sine quo finis obtineri non potest, Deus autem non vult esse peccatum, ergo non potest velle pœnitentiam, nisi postquam prouidit absolute peccatum futurum.

Secunda.
Secundò, quod eodem fere recidit, quoties aliquis gaudet de aliquo fine, & in eo sibi actu complacet, implicat vt ei displiceat medium vnicè necessarium ad finem, Deus gaudet de pœnitentia, & in ea complacet ante præscitum absolute peccatum, ergo implicat vt ei displiceat peccatum. Similiter qui vult efficaciter finem, & illum imperat non potest serio prohibere medium necessarium ad finem, sed Deus prohibet peccatum, ergo non potest efficaciter velle ac imperare pœnitentiam, ante præuissum peccatum quæ videtur solida esse demonstratio.

Tertia.
Tertiò, Deus non potest permittere peccatum propter pœnam ipsius peccatoris, & dicere, v. gr. Volo permittere vt peccet, vt illum possim damnare, ac ostendere potentiam & Iustitiam meam, ergo neque dicere potest volo permittere peccatum, vt agat peccator pœnitentiam. Confirmat. esset turpissimum vt medicus efficaciter intenderet medicinam ante morbum, & propter medicinam decretam, morbum permetteret, ita se geret Deus si pœnitentiam decernat antecedenter ad peccatum præuissum, ergo

Tom. I.

non decernit pœnitentiam antecedenter.

Dico tertiò, permissio peccati aliquando est verus effectus prædestinationis; & prodire potest ex efficaci voluntate pœnitentia, vel alterius finis qui sine peccato actu posito nequeat obtineri.

Assertio.
Probatio
prima par-
tis.
Primæ partis ratio est, quia permissio peccati omnes habet condiciones requisitas ad verum effectum prædestinationis. Primò enim intendi à Deo potest ex Christi meritis cum possit conferre ad Dei gloriam, imò & ad salutem illius qui peccat, si ex peccati postea commissi horrore salubriter se ipsum odisse incipiat, & profundius humiliari, quæ videtur fuisse mens Apostol. Rom. 8. *Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, & sine dubio doctrina est August. lib. de Natura & Grat. c. 28. Deserit aliquantum Deus vnde superbis, vt scias non tuum sed eius esse, ac discas superbus non esse, Et l. 14. Ciuit. c. 13. Audeo (inquit) dicere, superbis vtile esse cadere in aliquod apertum manifestumque peccatum, vnde sibi displiceant.* Secundò potest Deus intendere permissionem illam peccati, ex efficaci voluntate salutis prædestinati, quia illa permissio potest esse aliquid vtile ad salutem electi, & de facto ad illam confert, ergo potest Deus illam velle quatenus ad salutem vtilis est, qui enim amat finem, potest amare medium ad finem.

Secundæ
partis pro-
batio.
Secundæ partis difficilior ratio est, contra Suarem, Herice, aliosque plures qui negant posse permissionem peccati amari propter pœnitentiam ex qua sequetur salus prædestinati. Probatur tamen, quia si qua esset ratio propter quam permittere Deus non posset peccatum tanquam medium vtile ad pœnitentiam esset, quia Deus amando permissionem peccati amaret etiam ipsum peccatum, sed hoc non sequeretur quod probò, quando Deus permittit peccatum in pœnam alterius peccati Deus non amat peccatum, sed tunc permissio peccati non potest esse medium ad pœnam, nisi posito peccato nouo, ergo Deus non amat peccatum etiam si amet permissionem peccati, propter finem qui obtineri nequeat nisi posito peccato. Quæ ratio videtur aperta & demonstratiua; neminem enim video qui neget peccatum permitti à Deo in pœnam alterius peccati, ergo & multò magis permittere illud potest propter pœnitentiam. Præterea quoriscunque Deus in finem gloriæ suæ permittit peccatum non obtinet finem suum, & scit se illum non obtenturum nisi posito peccato, ergo Deus ex te amat tunc peccatum. Probo conseq. Deus tunc illum finem, non obtinet de facto neque obtinere vult nisi posito peccato, ergo tunc peccatum est medium proximum inter gloriam Dei, & permissionem peccati, ergo amatur peccatum quod est medium ad finem quem Deus intendit; nihil enim hic facit quod talis finis aliunde obtineri possit sine tali medio, si Deus illum de facto non obtinet sine illo. Et sanè argumenta omnia quæ probant peccatum permitti non posse à Deo propter pœnitentiam, probant illud non posse permitti propter gloriam Dei, neque video quomodo Deus ordinare possit permissionem peccati ad aliquem finem sine peccato actu posito, cum permissio peccati semper adiunctum infallibiliter habeat peccatum. Imò eadem argumenta probant pœnitentiam amari non posse à Deo, etiam posito peccato, quia semper qui amat finem, & de illo gaudet amat etiam medium, & de illo gaudet, sed peccatum posito est medium ad pœnitentiam ergo Deus tunc amat peccatum.

Solutio
primæ du-
bitationis.
Ad primam Resp. duobus modis amari, posse peccatum primò, causatiuè, secundò, permissiuè. Causatiuè amatur, quando voluntas influere vult in peccatum, & illud absolute ponere: permissiuè amatur quando voluntas vult non impedire peccatum, neque impedire illa per quæ impediri posset. Quando Deus permittit peccatum propter pœnitentiam & salutem

V 2

prædesti

prædestinati, non amat peccatum causatiuè, quia reuera vult peccatum non esse, sed amat permissiuè, quia non vult impedire peccatum.

Vnde ad argumentum distinguitur, quicumque amat, & intendit efficaciter finem necessariò etiam amat, & intendit causatiuè medium sine quo talis finis nequit obtineri nego, amat permissiuè concedo. Ad probationem eadem responsio est, intentio efficax finis est virtualis etiam amor mediorum causatiuus nego, permissiuus concedo: similiter amor inefficax non amat etiam permissiuè medium efficax ad finem, amor autem efficax amat saltem permissiuè media sine quibus finis non obtinetur; potest igitur voluntas efficaciter amare ac velle finem nolendo causare id sine quo finis esse non potest, modo tamen velit illud permittere.

Instantia.

Instantis, quando amatur finis, eo modo amantur media, quo illa requiruntur ad ipsum finem, sed peccata non tantum ut permissa, sed etiam ut causata requiruntur ad penitentiam, ergo non potest amari antecederet penitentia quin ametur peccatum etiam causatiuè. Iud amor finis est amor mediorum, sed amor finis est causatiuus, ergo causatiuus etiam est amor mediorum.

Resp. disting. maiorem, quando amatur finis eo modo amantur permissiuè media, quo illa necessaria sunt ad finem concedo, eo modo amantur causatiuè media quo illa sunt ad finem necessaria nego. Nam licet idem amor spectet finem & media, non eodem tamen modo in media tendit quo tendit in finem; aliquando enim in media permissiuè duntaxat tendit, cum in finem semper causatiuè tendat.

Solutio
secundæ.

Ad secundam Resp. amorem finis aliquando esse ita simpliciter voluntarium, ut non habeat adiunctum vllum inuoluntarium, aliquando autem ita esse voluntarium ut admixtum etiam habeat inuoluntarium, ut cum mercator in mare proicit merces: quando amor finis simpliciter voluntarius est, non potest esse iunctus cum displicentia medijs necessarijs ad illum finem assequendum; quando autem est inuoluntarius secundum quid, tunc potest esse iunctus cum displicentia, & prohibitione medijs necessarijs. Fateor penitentiam non posse amari à Deo amore illo voluntario simpliciter, sed habet amor ille admixtum aliquid inuoluntarij, quia Deus simpliciter vult non esse penitentiam, sicut vult peccatum non esse quod ei reuera displicet, atque adeò prohibet medium illud ad penitentiam quod est peccatum.

Solutio
tertiæ.

Ad tertiam Resp. distingui debere anteced. Deus non potest permittere peccatum propter penam peccatoris. si pena peccatoris nullum alium habeat effectum, quam punire peccatum, concedo, si aliquos alios effectus habeat, v. gr. si causet salutem, si ad humilitatem impellat, nego. Idem dico de medicina quæ si morbum duntaxat curet non potest amari à medico ante malum præuisum: penitentia verò non hunc solum effectum habet quod sanat peccatum, sed alia causat plurima bona ideòque intendi à Deo potest tum ante, tum post peccatum.

S. IV.

Quenam sint signa Prædestinationis.

Quid sit
ess. signū
prædesti-
nationis.

Post enumeratos prædestinationis effectus, non erit difficile statuere doctrinam communem de illius signis, sic enim vocantur illi externi effectus, & nota ex quibus venire potest electus in cognitionem probabilissimam, & ferè certam electionis suæ à Deo factæ, ac futuræ in cælo coronæ, quibus scilicet admitti aliquo modo possit ad intrandum in sanctuarium & cor ipsum Dei introspicendum, ad legendum nomen suum scriptum ab æterno in libro vitæ signa-

to sigillis septem, & scripto litteris aureis, stylo adamantino in mente, ac memoria Dei qui solus nouit quos elegit: firmum enim Dei fundamentum stat, nouit dominus qui sunt eius.

Dati ali-
qua signa.

Primo, ergo, ad quæstionem, an sint aliqua signa prædestinationis, Respondeo posse quemlibet electum habere in hac vita signa quædam prædestinationis tum suæ, tum aliorum. Qui sint veri effectus specialis illius amoris erga eos quos Deus transtulit in regnum filij dilectionis suæ. Si enim ex communi doctrina Patrum, Theologi omnes statuunt videnturque significatum. 2. Petri 1. *Satagite ut per bona opera certam*, (id est compertam,) *vestram vocationem & electionem faciatis*, & sic exponitur illud Apostoli, *Spiritus testimonium reddit spiritui nostro, quod sumus Filij Dei*. Expressitque sapientissimè id Bernard. v. g. serm. 5. in Dedicatione Ecclesiæ ubi docet, *Secretum quod de nobis, lateet in corde Patris, nobis per eius spiritum innotescere, & spiritum eius persuadere spiritui nostro quod Filij Dei sumus, persuadere autem vocando, & iustificando*: Et serm. 2. in festo Pentecostes vocat *illud pignus salutis*, quod idem repetit serm. 1. in Septuag. & ser. 2. in Oct. Paschæ. Videtur autem aperta esse ratio, quia non potest melius innotescere nobis secreta illa voluntas, & latens in abdito decretum Dei quam ex effectibus qui ab ea prodeunt, & sunt ut dixi, bona naturalia, & supernaturalia, sed huiusmodi effectus nobis aliquo modo manifesti sunt, qui dantur ex intentione salutis, & cum ea connexionem habent, ergo habentur in hac vita signa quædam prædestinationis. In manibus videlicet abscondit lucem, annunciat de ea amico suo quod possessio eius sit, & quod ad eam possit ascendere.

Qualia illa
sint.

Secundò, ad quæstionem, quanam sint signa illa, seu effectus per quos innotescit nobis prædestinatio. Resp. illa diuini commodè posse in ea quæ sunt naturalia, & ea quæ sunt supernaturalia. Naturalia illa sunt quibus homo disponitur ut diuinæ vocationi facilius obediat, ut melius vitet peccata, & constanter perseveret in gratia, huiusmodi sunt indoles bona, & ad virtutem nata & ficta, corporis temperamentum moderatum, passionum tranquilla & ab omni perturbatione libera quies, optima educatio, socij probi, exempla bona, per hæc enim omnia, commodum virtutibus videtur hospitium Deus præparare in laudem gloriæ gratiæ suæ.

Supernaturalia sunt, primò, vocatio ita efficax ut veram causet conuersionem, *A voce enim tonitruum eius concipiunt, & parturiunt electi spiritum, salutem faciunt super terram*. Vnde meritò intra primaria & maximè infallibilia signa prædestinationis ponitur vocatio ad religionem ut disertè docent Bernard. locis citat. Laurent. Iustinian. lib. de Discipl. & Perfect. Monast. c. 7. & Ratio esse potest, ex parte Dei, quia ut habetur lib. 1. Reg. cap. 1. *Si Deus voluisset perdere nos sacrificia de manibus nostris non accepisset*, ex parte nostri, quia illa omnia opera præstamus quæ possunt de congruo mereri perseverantiam in gratia, denique ex parte status, in quo tuti videmur ab omnibus damnationis periculis collorati in tabernaculo quod est in vmbraculo dei ab æstu, & in absconsionem à turbine & à pluuia. Denique in hoc vno signo conueniunt ex vi status alia omnia signa quæ statim enumerabo.

Deinde inter supernaturalia signa primarium, & ferè infallibile signum est iustificatio, & constans perseverantia in custodia mandatorum Dei quem enim vides abstinere diu à peccatis, exercere sedulo pietatis opera usque ad finem vitæ, ille haud dubiè pignus habet spiritus & hereditatis in corde suo ratione cuius turè clamari potest *Abba Pater*.

Vnde tertio, signa sunt prædestinationis quæcumque

que ad diurnam illam conferunt perseuerentiam vel certè sunt eius signa. Primum est timorata conscientia, & horror mortalis peccati aut etiam venialis; *Qui enim spernit modica paulatim decideret.* Secundum consiliorum observatio, quia mandata Dei difficile violat qui consilia custodit, præsertim cum etiam illis regnum cælorum promissum sit. Tertium est, gustus diuinorum, & affectus erga spiritualia, & præsertim diuini Verbi auditionem, quia per illa mens corroboratur ad bona opera, & ad vincendas tentationes confortatur. Quartum humilitas à Gregorio lib. 3. 4. moral. cap. vlt. dicitur esse: *Character electio- nis & quasi signum Dei vni quo signantur prædestinati, cum superbia sit character bestie ac nota reprobationis.* Quintum cultus & tutela Virginis Deiparæ; in electis enim suis ponit radices, & sicut latantium omnium habitatio est in ea.

Quam certa illa sint.

Tertiò, ad quæstionem, quam certa illa signa sint id est quam infallibiliter ex his quisque possit de sua prædestinatione certus esse constabit ex dicendis statim de certitudine prædestinationis.

SECTIO VIII.

De quibusdam proprietatibus Prædestinationis.

Hoc vnum superest de arcano isto explicandum decreto, cuius hæcenus quidditatem varios actus, causas, & effectus proposui: quædam videlicet illius quasi proprietates ex quibus tota eius ratio clare poterit intelligi. Prima sit ordo signorum rationis in quibus tota electio perfecta est. Secunda certitudo. Tertia dependentia eius à potestate creata voluntatis, & concordia eius cum libertate.

S. I.

Ordo signorum rationis in quibus facta est tota Prædestinatio.

Dvo hic quarimus, primum est, vtrum omnes tùm Angeli, tùm homines in eodem planè signo rationis electi sint, sine prioritate, vel dependentia. Secundum quomodo varij actus quos prædestinatio includit secundum diuersa signa rationis concipi à nobis debeant: pendet autem tota hæc solutio partim ex dictis sect. 5. de causis prædestinationis, partim ex disputatis tertia parte, vbi tanquam certum statuebamus incarnationem diuini Verbi decretam fuisse duntaxat ex occasione lapsus primi hominis.

Triplex dubitatio.

Ratio ergo dubit. primò est, quia Christus non debet dici prædestinatorum vltimus, cum sit illorum caput & primogenitus mortuorum qui est super omne principatum, & potestatem, causa & principium totius amoris Dei erga electos, imò & voluntatis illius generalis quam Deus habuit saluandi reprobos omnes, sed ex doctrina data sequitur Christum esse prædestinatum post omnes Angelos, qui propterea non debebunt se ipsos Christo vt capiti. Imò priores erunt in possessione gloriæ quàm Christus. Deinde homines etiam electi præcedunt Christum, aut certè non erunt illo posteriores, quod absurdum est. Probatur sequela, quia id quod est medium ad finem non est prius quàm ipse finis, sed electio Christi est medium ad electionem efficacem prædestinatorum, ergo electio Christi non est prior prædestinatione hominum. Deniq; primam voluntatem saluandi omnes homines Christus nullo modo causauit iuxta ordinationem illam quam sequimur.

Secundò, vbi non est prioritas & dependentia in obiectis, ibi non est prioritas in diuinis actibus sed obiectum prædestinationis Angelorum, nullo modo causat obiectum prædestinationis hominum, ergo præ-

destinatio Angelorum non est prior prædestinatione hominum.

Tertiò dici vulgò solet, quod aliqui eliguntur à Deo in locum eorum, qui fuerunt infideles diuinis gratiis per quas vocabantur ad gloriam, ergo electio omnium hominum non est facta in eodem signo rationis.

Dico primò electio Angelorum omnium facta est in eodem signo rationis, antequam eligerentur homines aut etiam antequam eligeretur ipse Christus: electio autem omnium hominum in eodem signo facta est, post factam electionem Christi & Mariæ, quorum electio prior est efficaci electione quorumlibet hominum. Ita docent Bellar. Valsq. Less. Becan. contra Suar. l. 1. c. 13. & tom. 1. in 3. partem vbi docet, omnes tùm Angelos, tùm homines in eodem signo post Christum electos esse efficaciter: Alcazar verò in c. 3. Apocalyp. vult definitum primò in genere fuisse numerum electorum omnium. Deinde quoad singulas personas: sicut Architectus totum prius designat ædificium, quàm singulos lapides, quorum aliqui si minus idonei fuerint inuenti, relinquuntur, vt alij assumantur iuxta dictum Christi: *Auferetur à vobis regnum Dei, & dabitur genti facienti fructum eius.* Quæ omnia triplex conclusionis pars negat.

Conclusio triplicita.

Primò enim, Angelorum omnium electio in eodem sine dubio facta signo rationis præcedit electione omnium hominum, & ipsius etiam Christi, si est coniuncta cum aliquo quod est prius electione tùm Christi, tùm hominum omnium; sed electio Angelorum est coniuncta cum reprobatione malorum Angelorum, quæ præcedit decretum incarnationis, vt alias probaui ergo est prior prædestinatione Christi.

Electio Angelorum.

Scio fingi posse aliquam decretorum seriem, in qua rectè componatur decretum incarnationis, post præuisum Ade peccatum, cum electione bonorum Angelorum post ipsum Christum; decreuerit enim Deus in primo instanti post creationem & primam gratiam, omnibus datam Angelis, dare gratias solum sufficientes Angelis reprobis ad perseuerandum, præuideritque proinde illorum dānationem, & peccatum, circa bonos autem Angelos negatiuè tunc se habuerit: sed in altero postea instanti præuiso peccato malorum Angelorum, & Adami decernat incarnationem & Christum prædestinet, in Tertiò demum signo eligit ex meritis Christi bonos Angelos, ad gratiam efficacem, & ad gloriam. Sed hæc omnia ingeniosius excogitata, quàm veriùs, admitti nullo modo debent quod fundamentum in scripturis, non habeant; si enim nihil ex merito Christi, acceperunt Angeli mali certè probabilius etiam est nihil prorsus accepisse bonos.

Neque tamen existimauerim electos duntaxat fuisse homines occasione lapsus Angelorum, ita vt electio eorum facta non fuerit, nisi vt lapsus Angelis succederent, & impleverent eorum ruinas; Patres enim à quibus id videtur asseri, loquuntur duntaxat de eo quod de facto contigit, id est (aiunt) datam esse gloriam hominibus, à qua exciderunt mali Angeli, qui tamen si perseuerassent, non fuisset negata corona pluribus hominibus. Quis enim existimet illos damnatum iri omnes, si Lucifer & socij eius in veritate stetissent.

Secundò, decretum bonis Angelis efficaciter coronā, statim ante omnes alios homines electi sine dubio sunt ad gloriam Christus & Maria, duo videlicet luminaria magna in firmamento cæli collocata sunt, vt diuiderent diem, ac noctem, electos videlicet à reprobis, & essent in signa, & tempora, dies & annos totamque seriem æternitatis componerent. Quia scilicet duo illa principia sunt totius electionis ad gratiam & gloriam, & duo sidera illuminantia totam Ierusalem vt supposui sect. 6. in agis quàm probaui.

Electio Christi & Mariæ.